

ת"פ (חיפה) 18210-05-23 - מדינת ישראל נ' פיראס אבו סעדה

ת"פ (חיפה) 18210-05-23 - מדינת ישראל נ' פיראס אבו סעדה מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 18210-05-23

מדינת ישראל

נגד

פיראס אבו סעדה (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

[29.10.2024]

כבוד השופט גיל קרזבום

גזר דין

כללי

1. הנאשם הודה והורשע בעבירות נשק (החזקה, נשיאה והובלה) - עבירות לפי סעיפים 144(א) רישא וסיפא + 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, נהיגה בזמן פסילה - עבירה לפי סעיף 67 + 62(1) לפקודת התעבורה, ונהיגה ללא תעודת ביטוח בתוקף - עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי.
 2. הסדר הטיעון מתייחס לתיקון כתב האישום ואינו כולל הסכמות לעניין העונש שיוטל על הנאשם. עובדות כתב האישום המתוקן
 3. ביום 31/10/19 נפסל רישיון הנהיגה של הנאשם למשך חמש שנים, וזאת בנוכחותו במסגרת תיק פל"א 2222-02-19 שהתנהל בבית משפט השלום לתעבורה בחדרה (להלן: "הפסילה").
- חנאן אבו סעדה, ילידת 1971, היא אימו של הנאשם, ובמועדים הרלוונטיים לכתב האישום, היא התגוררה ברחוב הר סיני 4 בחדרה. מופיד אבו סעדה הוא אחיו של הנאשם, ובבעלותו רכב מסוג מזדה בצבע לבן, ל"ז 05093065 (להלן: "הרכב"), ללא פוליסת ביטוח בתוקף. עובר ליום 21/04/23, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, התגלע סכסוך בין הנאשם לבין חנאן ומופיד, על רקע רצון הנאשם להתחתן עם בת זוגו ספא גבארין.

על רקע הסכסוך, ביום 21/04/23, בשעה 14:50 נהג הנאשם ברכב בזמן שהוא נתון בפסילה ללא פוליסת ביטוח בתוקף והגיע אל הבית, כשבאותה העת, חיכה מופיד בחניה הסמוכה. הנאשם יצא מן הרכב, ניגש אל מופיד, ובין השניים התפתח ויכוח קולני שכלל דחיפות הדדיות. בהמשך, נכנס הנאשם לרכב ועזב את המקום בנהיגה. בשעה 16:05 חזר הנאשם אל קרבת הבית בריצה והתעמת עם מופיד פעם נוספת. אביהם ואחיהם של השניים, איימן ומוחמד אבו סעדה אשר נכחו במקום, הפרידו ביניהם, כאשר איימן הרחיק את מופיד. בשלב הזה, הגיעה אחותם, שירין אבו סעדה, וניסתה להרגיע את הנאשם ביחד עם מוחמד. בהמשך הנאשם רץ לעבר הבית, כשהוא מחזיק ונושא בידו הימנית אקדח מסוג F.N מספר סידורי L824519 ובתוכו מחסנית תואמת שהכילה 6 כדורים בקליבר 9 מ"מ בלא רשות על פי דין להחזקתם ונשיאתם. האקדח, והמחסנית והתחמושת שהינם אביזרים לנשק, מהווים כולם יחדיו נשק שסוגל לירות כדור ושכוחו להמית אדם (להלן: "הנשק"). הנאשם הגיע לגרם המדרגות המובילות של הבית, ונמלט מהמקום בריצה עם האקדח.

למקום הוזעקו השוטרים רביע קדור ואמיר נחמני על מנת לחפש את הנאשם. בהגיעם לשדה פתוח סמוך לרחוב ארבע אגודות בחדרה ובעודם נוסעים בניידת משטרתית הבהינו השוטרים בנאשם הולך בשדה. השוטרים נסעו לכיוון הנאשם אשר הבחין בהם, שלף את הנשק, כיוון אותו לעברם, התכופף בין השיחים בשדה והסתתר. בתגובה, השוטר קדור יצא מן הניידת, שלף את אקדחו, דרך וכיוון אותו לעבר הנאשם וצעק לו "אתה עצור תניח את האקדח". בשלב זה, קם הנאשם לאחר שהותיר את הנשק בין השיחים, הרים את ידיו והתקדם לעבר השוטרים. השוטר קדור עצר את הנאשם והנשק נתפס במקום.

ראיות המאשימה לעונש

4. הוגש גיליון רישום פלילי של הנאשם (מע/1) וגיליון הרשעות תעבורה (מע/2).

עיקרי טיעוני המאשימה לעונש

5. המאשימה בטיעוניה הדגישה את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, תוך מתן דגש על תופעת האלימות באמצעות נשק, והצורך להחמיר בעבירות נשק, כאשר המטרה היא להגן על שלום הציבור, ביטחוננו, על חיי אדם ועל הרכוש, שכן זמינות הנשק תורמת להגדלת מעגל האלימות ולתוצאות הקשות הנובעות מכך. ציינה כי מדובר במכת מדינה שיש להוקיעה מהשורש באמצעות אכיפה בלתי סלחנית וענישה מחמירה. בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירות, ציינה כי הנאשם הבין היטב את מעשיו ואת השלכותיהן, הוא אינו סובל מלקויות כלשהן, אינו קרוב לשום סייג לאחריות הפלילית, לא היה במצוקה נפשית ולא קדמה למעשיו התגרות כזו או אחרת. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנתה להודאת הנאשם לאחר שנשמעו חלק מעדי התביעה, ולעברו הפלילי הכולל 9 הרשעות קודמות, האחרונה משנת 2022 בגין פציעה בצוואתו כשעבריון מזוין, תקיפה סתם ופציעה, שם נידון לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל, ולעברו התעבורתי הכולל 30 הרשעות קודמות, מתוכן 6 הרשעות בעבירת נהיגה בזמן פסילה. בכל הקשור למדיניות הענישה, הפנתה לפסיקה רלוונטית וטענה למתחם עונש הולם אחד שנע בין 36 ל-60 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. לאור כל האמור לעיל, ביקשה למקם את עונשו של הנאשם ברף האמצעי העליון של המתחם. בנוסף ביקשה להטיל על הנאשם מאסר מותנה, פסילה בפועל שלא תפחת מ-10 שנים בהתאם לסעיף 40(א) לפקודת התעבורה, פסילה על תנאי וקנס כספי.

עיקרי טיעוני הנאשם לעונש

6. ב"כ הנאשם הפנה לתיקון המשמעותי שבוצע בכתב האישום, ולחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. עוד הפנה להבעת החרטה, להפנמת חומרת מעשיו של הנאשם, השלכותיהם והפסול שבהם. בנוסף הפנה לעובדה כי הנאשם שולב בקבוצה טיפולית במסגרת שב"ס וכי הוא משמש כאסיר עבודה תומך לאסיר אחר. בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירות, ציין כי מעשיו של הנאשם לא כללו תכנון מוקדם, לא נעשה שימוש בנשק והעבירות בוצעו במתחם פרטי בשונה ממתחם ציבורי. הדגיש כי העבירות בוצעו בעקבות תחושת דחק כעס וזעם כלפי משפחתו אשר התנגדו לרצונו להתחתן עם בחירת לבו. הפנה לעובדה שלא נגרם כל נזק ממעשיו של הנאשם והנשק נתפס. בהתאם, טען כי מדובר בנסיבות המלמדות על רף חומרה נמוך. ביקש להתחשב בתקופת המעצר הארוכה בה הנאשם נתון, שכן תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר, תקופה שפגעה ביכולתו של הנאשם להשתלב בתוכנית שיקומית ובסיכוייו לזכות בקיצור תקופת המאסר במסגרת הליכי שחרור מוקדם. באשר למדיניות הענישה, הפנה לפסיקה רלוונטית, וביקש לקבוע מתחם עונש אחד כולל אשר נע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד ל- 22 חודשי מאסר. אשר לעתירת המאשימה להטיל על הנאשם פסילה בפועל שלא תפחת מ- 10 שנים, הפנה לפסיקה רלוונטית וביקש לסטות מפסילת המינימום, מהטעם שמדובר בעבירות ישנות יחסית, ואם בעבר היה מצרף את תיקי הפסילה, היום לא הייתה תחולה לסעיף 40 (א). לאור כל האמור לעיל, ביקש להסתפק בתקופת המעצר בה היה נתון הנאשם עד היום ופסילת רישיון שלא תעלה על שלוש שנים.

7. אמו של הנאשם, הגב' חנאן אבו סעדה, העידה בפניי על טוב לבו של הנאשם, על יחסיהם הטובים, ותמיכתו במשפחה. ציינה כי מעשיו בוצעו בעקבות התנגדות המשפחה לקשר הזוגי בו היה נתון, וכי כיום הוא רגוע ומצטער על ביצוע מעשיו.

8. הנאשם עצמו הצטער והביע חרטה על ביצוע העבירות, ציין כי הפיק את הלקחים והפנים את חומרת והלשכות מעשיו. ביקש הזדמנות להתחיל בחיים חדשים ולנהל אורח חיים נורמטיבי, ולהתחשב בו.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

9. פרק ו' סימן א' 1 לחוק העונשין דן בהבניית שיפוט הדעת השיפוטי בענישה (סעיפים 40א-טו) וקובע בין היתר, כי העיקרון המנחה בגזירת הדין הינו עקרון ההלימה, קרי קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשמה של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטלים עליו (ס' 40 א). ראשון השיקולים הוא הלימה ואחריו שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בשלב ראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם, אשר נגזר מחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, הערך החברתי עליו יש להגן, מידת הפגיעה בערך זה, ומדיניות הענישה הנהוגה ביחס לאותה עבירה.

הערכים החברתיים עליהם יש להגן

10. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות נשוא כתב האישום המתוקן הינם הצורך לשמור על חיי אדם ושלמות הגוף, ועל שלום הציבור ותחושת בטחונו מפני פגיעות בגוף ונפש, והסדר הציבורי. על ערכים אלה ניתן להגן בעיקר באמצעות פיקוח הדוק של הרשות להנפקת רישיונות להחזקת נשק. נשיאת נשק שלא כדין מחבלת ביכולתה של הרשות לבצע פיקוח ואכיפה כנדרש. בנוסף מי שמחזיק נשק ללא רישיון מסכן את הציבור, מאחר שלא עבר הכשרה מתאימה, ויש להניח כי אינו יודע להשתמש בו בדרך נכונה ובטוחה. למותר לציין, כי לא כל אדם ראוי לשאת נשק, ושיקולי הרשות במתן היתר לנשיאת נשק נועדו להבטיח את שלום הציבור וניתנים תחת פיקוח לאזרחים מן השורה. החוק והפסיקה ייחסו לעבירות בנשק חומרה מיוחדת, נוכח ההשלכות הרוח האסון, ופוטנציאל הסיכון הרב הגלום בהן. נפסק, כי זמינותו של נשק חם בעל פוטנציאל להסלמה בעבירות אלימות מסוגים שונים, מחייבת ביטוי עונשי הולם והחמרה ברמת הענישה.

בית המשפט העליון התייחס רבות לחומרתן של עבירות נשק, לכך שהפכו ל"מכת מדינה" ולצורך להחמיר עד מאוד בענישה בעניין. גם המחוקק התייחס לחומרת עבירות הנשק כשקבע בהוראת שעה עונשי מינימום לעבירות נשק, חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, אשר נכנס לתוקף בדצמבר 2021. ר' ע"פ 5813/21 ג'בארין נ' מדינת ישראל שם נאמר בין היתר כי "רבות נכתב על עבירות נשק והתערבות ערכאת הערעור בקביעת העונש ההולם בכלל ובעבירות נשק בפרט. אם קיימת התערבות, היא בדרך כלל נעשית על מנת להחמיר בעונשם של עברייני נשק ולא להקל עמם. לאחרונה, נאמרו על ידי הדברים הבאים במסגרת ע"פ 8320/21 מדינת ישראל נ' בסילה: 'אין צורך להכביר במילים על אודות החומרה הנלווית לעבירות נשק. אין היום חולקין כי עבירות מסוג זה הפכו ל'מכת מדינה' של ממש...מכה זו מצריכה מענה הולם בדמות ענישה מחמירה של הטלת עונשי מאסר משמעותיים. מצויים אנו לעת הזאת במצב חירום של ממש בעניין עבירות נשק, ולא בכדי נתקבל עתה תיקון לחוק העונשין (חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021) - שלא חל בעניינו - הקובע עונשי מינימום לעבירות נשק' (שם, פסקה 25). בע"פ 7502/12 כוויס נ' מדינת ישראל (בימ"ש העליון) נקבע בין היתר כי: "עבירות בנשק לסוגיהן מגלמות בתוכן סיכון ממשי לשלום הציבור ולביטחונו, שכן לא ניתן לדעת להיכן יתגלגלו כלי הנשק המוחזקים שלא דין, ואיזה שימוש יעשה בהם בעתיד". עבירות הנשק, הפכו למרבה הצער, ל"מכת מדינה" של ממש: ראו לעניין זה דבריו של כב' הש' אלרון ברע"פ 5613/20 אלהוזייל: "לגופם של דברים, עבירות בנשק הפכו בשנים האחרונות, לתופעה נפוצה בקרב אוכלוסיות שונות בחברה הישראלית, המביאה לעתים מזומנות לפגיעה בחפים מפשע ולאובדן חיי אדם. כתוצאה מכך, בית משפט זה שב וקבע כי מתחייבת החמרה ממשית בענישה על עבירות אלו, על מנת לשדר מסר מרתיע מפני ביצוען...".

11. אשר לעבירות התעבורה, הערכים המוגנים הינם בעיקר הצורך להגן על שלומם וביטחונם של ציבור המשתמשים בדרך מפני נהגים מסוכנים ובכלל זה מפני מי שנוהג בפסילה וללא פוליסת ביטוח תקפה. לעבירה של נהיגה בזמן פסילה ערך מוגן נוסף והוא החובה לקיים את החלטות בית המשפט. ראה בהקשר זה דברי כב' השופט לוי ברע"פ 6115/06 מדינת ישראל נ' אבו-לבן: "נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב... על כן נקבע בסעיף 67 לפקודת התעבורה, כי 'מי שהודע לו שנפסל מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, וכל עוד הפסילה בתקפה הוא נוהג ברכב שנהיגתו אסורה בלי רשיון לפי פקודה זו ... דינו - מאסר שלוש שנים"', וראה גם רע"פ 1483/19 ליפשיץ נ' מדינת ישראל: "נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רישיון טומנת בחובה סכנה לביטחונם ושלומם של הנהגים והולכי הרגל שבסביבה, והיא אף משקפת יחס מזלזל בחיי אדם, בצווי בית המשפט ובחוק... בנוהגו בפעם השלישית בזמן פסילה, בעוד עונש מאסר בשל פסילה בזמן נהיגה תלוי ועומד מעל לראשו, ביטא המבקש כי אין עליו מורא הדין והוא אינו נרתע מסיכון חיי אדם. יש לייחס חומרה רבה להתנהגות זו, המצדיקה, בנסיבות העניין, עונש מאסר בפועל כפי שנגזר על המבקש".

נסיבות ביצוע העבירות

12. נסיבות ביצוע העבירות פורטו בהרחבה במסגרת תיאור עובדות כתב האישום המתוקן. בקביעת חומרת עבירת הנשק יש להביא בחשבון מספר מרכיבים, ובכללם: סוג הנשק המוחזק שלא כדיון, מספר הנשקים, כמות התחמושת, מטרת החזקתו, הסיכון ופוטנציאל הנזק שיכול היה להיגרם ממעשיו של הנאשם.
13. בעקבות סכסוך שנתגלע בין הנאשם לבין משפחתו על רקע רומנטי, ולאחר אירוע שכלל דחיפות הדדיות בינו לבין אחיו בסמוך לבית משפחתו, הנאשם חזר למקום פעם נוספת והתעמת עם בני משפחתו כאשר בשלב מסוים החל לרוץ לכיוון בית המשפחה כשהוא נושא אקדח ובו מחסנית עם כדורים. יש בעובדה שהנאשם נשא והוביל נשק במרחב הציבורי ולא בדלת אמותיו, כדי להוות נסיבה מחמירה נוכח פוטנציאל הנזק שעלול היה להיגרם כתוצאה מהאירוע, בפרט נוכח העובדה שהנאשם אינו מורשה לנשיאת נשק, לא עבר כל הכשרה מותרת, ויש בעצם נשיאתו של הנשק כדי להוות סכנה לציבור ללא קשר למטרות נשיאתו.
14. חלקו השני של האירוע חמור בהרבה. הנאשם שהיה במנוסה כיוון את הנשק לעבר השוטרים שהשיגוהו, מעשה שעלול היה להסתיים בפציעה קשה ואף במוות. הרמת נשק טעון בעל פוטנציאל קטלני לכיוון השוטרים מהווה לטעמי נסיבה מחמירה ביותר.
15. חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הינו בלעדי ומוחלט, הנאשם היה מודע היטב לאיסור שבהחזקת הנשק, וגם אם לא מדובר באירוע שתוכנן לפרטיו, היו לנאשם מספר הזדמנויות לחדול ממעשיו והוא לא עשה כן, בפרט לאחר שהבחין בשוטרים, ובמקום זאת הוא הגדיל לעשות וכיוון את הנשק לעברם.
16. חומרה נוספת קשורה בעובדה שהנאשם נהג ברכב כשהוא מצוי בפסילה שהוטלה עליו בבית המשפט לתעבורה, וללא פוליסת ביטוח תקפה.
17. במכלול הנסיבות, יש לקבוע כי במקרה זה הפגיעה בערכים המוגנים ביחס לכלל העבירות מצויה ברף חומרה גבוה יחסית.
- מדיניות הענישה והפסיקה הנהוגה

18. בע"פ 5602/22 מדינת ישראל נ' פלוני (14.09.22) הנאשם שוהה בלתי חוקי, צעיר ללא עבר פלילי, הורשע בעבירות של נשיאת נשק, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. עונשו של הנאשם הוחמר מ-18 ל-28 חודשי מאסר בפועל, תוך שנקבע כי "מתחם הענישה הרגיל שראוי לקבוע לנאשם בגיר בגין נשיאה בלתי חוקית של נשק חם במרחב הציבורי נע בין 30 ל-42 חודשי מאסר בין סורג ובר"ח". בע"פ 4303/22 אמיר אבו גאנם נ' מ. ישראל הנאשם בעל עבר פלילי בעבירות נשק שהורשע בעבירה של נשיאת והובלת אקדח ומחסנית ריקה ברכבו נדון ל-31 חודשי מאסר בפועל. ערעורו נדחה. בע"פ 3877/16 פאדי ג'באלי נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירה של נשיאת נשק בכך שנשא אקדח טעון במחסנית וכדורים. נקבע מתחם עונש הולם בין 24 ועד 48 חודשי מאסר בפועל. הנאשם בעל עבר פלילי מכביד נדון ל-34 חודשי מאסר בפועל. ערעור לבית המשפט העליון על חומרת העונש נדחה. בע"פ 9373/10 חמד ותד נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירה של נשיאה והחזקה של נשק, בכך שהחזיק בביתו, אקדח ובו מחסנית עם תשעה כדורים, ובחצרו נתפסו 63 כדורים נוספים. לנאשם שלוש הרשעות קודמות שלא בעבירות נשק. על הנאשם הוטלו 50 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש התקבל באופן שעונשו הועמד על 30 חודשי מאסר. בע"פ 5856/22 טאיע סויטאת נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של נשיאה והובלת אקדח ומחסנית ריקה והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, בכך שנסע ברכב עם אדם אחר כשהוא נושא את האקדח והמחסנית, ובהגיעו למחסום משטרה הנאשם יצא מהרכב והחל להימלט מהמקום ובחלופי מרדף קצר, שבמהלכו השליך את האקדח, נתפס. על הנאשם הוטלו 28 חודשי מאסר בפועל. ערעור הנאשם נדחה. בת"פ 17655-10-22 מדינת ישראל נ' חווא הנאשם הורשע בעבירות בנשק (החזקה ונשיאה), בכך שהחזיק אקדח טעון ומחסנית תואמת ובתוכה 6 כדורים, לשם הגנה עצמית. נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 24 ועד 50 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם בעל עבר פלילי הוטלו 35 חודשי מאסר בפועל. בע"פ 3851/23 בודהנה נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של החזקה, נשיאה והובלה של נשק ובעבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, בכך שנסע ברכב במושב שליד הנהג כשהוא מחזיק, נושא ומוביל אקדח ובתוכו מחסנית תואמת שהכילה 15 כדורים. ובמהלך מעצרו נמצאו עליו סם מסוכן מסוג חשיש בכמות של 2.87 גרם נטו וכן, סם מסוכן מסוג קנבוס בכמות של 0.55 גרם נטו. נקבע מתחם הנע בין 30 ל-48 חודשי מאסר. על הנאשם הוטלו 42 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. ערעורו נדחה. בע"פ 5681/23 חווא נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של החזקה ונשיאה בנשק בכך שהחזיק אקדח מוסב, טעון במחסנית ובתוכה 6 כדורים. שוטרים שהיו בתצפית יזומה על הנאשם הבחינו בו. לאחר שהנאשם זיהה את השוטרים הוא פתח במנוסה. תוך כדי מנוסתו הוציא הנאשם את האקדח והחזיק אותו בידו. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 חודשים ל-50 חודשי מאסר. על הנאשם הוטלו 35 חודשי מאסר וענישה נלווית. ערעור על חומרת העונש נדחה.

19. בכל הקשור לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, קיימת קשת רחבה של עונשים, כל מקרה ונסיבותיו. ברע"פ 2221/11 שאול הראל נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה ללא רישיון רכב ונהיגה ללא ביטוח. על הנאשם נגזרו 12 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת מאסר מותנה למשך 4 חודשים במצטבר, כך שסה"כ הוטלו עליו 16 חודשי מאסר בפועל, ופסילת רישיון נהיגה למשך 10 שנים. ברע"פ 8013/13 מסעוד נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירה של נהיגה בפסילה, נהיגה ללא ביטוח תקף ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף מעל שנה. על הנאשם בעל עבר תעבורתי משמעותי הושתו שנת מאסר בפועל ופסילה למשך 4 שנים. ערעור על חומרת העונש ובקשת רשות ערעור נדחו. ברע"פ 1076/16 חיים כהן נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, ללא רישיון נהיגה תקף (פקע 8 שנים) וללא ביטוח. למבקש עבר פלילי ותעבורתי מכביד. נקבע מתחם העונש הולם אשר נע בין מספר חודשי מאסר ל- 20 חודשי מאסר וכן פסילה בת 2-5 שנים וגזר על הנאשם 18 חודשי מאסר (שכללו הפעלת תנאי) וענישה נלווית. ערעורו על חומרת העונש ובקשת רשות ערעור נדחו. ברע"פ 321/14 סלאמה נ' מדינת ישראל המערער הורשע בעבירות נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף. על הנאשם נגזרו בין היתר 30 חודשי מאסר בפועל, והופעל מאסר על תנאי בן 12 חודשים באופן מצטבר. במסגרת הערעור קוצר עונש המאסר ל-24 חודשים. בקשת רשות הערעור נדחתה. ברע"פ 8253/10 שלמה גיא נ' מדינת ישראל המבקש הורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ונהיגה ללא ביטוח והוטלו עליו שישה חודשי מאסר על תנאי, פסילה בפועל של שלושה חודשים, פסילה מותנית, קנס בסך 750 ש"ח והתחייבות להימנע מעבירה. במסגרת ערעור הוחמר עונשו של הנאשם והושתו עליו 12 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות הערעור נדחתה.
20. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין כאשר מתחמי הענישה שנקבעו נעים בין 30 ל- 60 חודשי מאסר בפועל והעונשים נעים בין 28 ועד 48 חודשים.
21. ב"כ הנאשם הגיש פסיקה כאשר מתחמי הענישה שנקבעו נעים בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצה בעבודת שירות ועד 50 חודשי מאסר בפועל, והעונשים שהוטלו נעים בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל. יצוין כי חלק מפסקי הדין שהוגשו מתייחסים לעבירת סיוע. לסיכום מתחם העונש ההולם
22. העונש המרבי הקבוע בחוק ביחס לעבירה של החזקת נשק הוא 7 שנות מאסר ולא פחות מ- 21 חודשי מאסר והעונש הקבוע לצד עבירת נשיאה והובלת נשק הינו 10 שנות מאסר ולא פחות מ-30 חודשים (עונשי המינימום הקבועים בחוק אינם יכולים להיות כולם על תנאי). העונש המרבי הקבוע בצידה של נשיאה והחזקה של אביזר או תחמושת הוא 3 שנות מאסר. עונשי המינימום הקבועים בחוק חלים במקרה זה, ויש בתיקון כדי ללמד על מגמת ההחמרה הכללית ביחס לעבירות נשק, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בפסיקה. כאמור, בית המשפט העליון קבע באופן ברור כי ככלל בעבירת נשיאת והובלת נשק מתחם העונש ההולם נע בין 30 ל-42 חודשי מאסר בפועל. נוכח העובדה שכל העבירות שלובות האחת בשנייה יקבע מתחם עונש הולם אחד כפי עתירת הצדדים.
23. לאחר ששקלתי את חומרת העבירות, נסיבות ביצוען, הערכים החברתיים עליהם יש להגן, מידת הפגיעה בהם והפסיקה הנהוגה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם צריך לכלול רכיב של מאסר בפועל שלא יפחת מ- 30 חודשים ולא יעלה על- 54 חודשים.
24. באשר לרכיב הפסילה בפועל, נוכח העובדה שבעשר השנים שקדמו למועד ביצוע העבירה של נהיגה בזמן פסילה הנאשם כבר הורשע לפחות פעמיים בעבירה זו, הרי שבהתאם להוראות סעיף 40א.א(1) לפקודת התעבורה קיימת פסילת מינימום בת 10 שנים. בית המשפט רשאי בנסיבות מיוחדות ולאחר ששוכנע שאין בהמשך הנהיגה כדי להוות סכנה לציבור, לסטות מפסילת המינימום (ר' סעיף 40א.א(1) לפקודת התעבורה). יש להדגיש כי סמכות זו מוגבלת, והפעלתה טעונה נימוקים משכנעים תוך עמידה בשני התנאים, אחרת הדבר יביא לריקון מטרות הסעיף.

הנאשם נהג משנת 2008 ולחובתו 32 הרשעות קודמות, בהן 6 הרשעות בעבירות חמורות של נהיגה בזמן פסילה, גזרי דין מהשנים 2012, 2013, 2016, 2017 (פעמיים), ו-2019. בגין עבירות אלו הנאשם נדון לעונשי מאסר, ופסילות ארוכות כאשר בתיק האחרון משנת 2019 הוטלו עליו 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל ופסילת רישיון נהיגה למשך 5 שנים. בנוסף הנאשם הורשע במגוון עבירות נוספות כגון מהירות, פקיעת רישיון נהיגה, נהיגה בקלות ראש, אי ציות להוראות שוטר, נהיגה בניגוד להודעת איסור שימוש ברכב ועוד. על אף העונשים שכבר הוטלו עליו, הכוללים מאסרים בפועל ופסילות ארוכות של רישיון הנהיגה, הנאשם לא נרתע מלשוב ולבצע עבירה נוספת של נהיגה בזמן פסילה.

עם זאת, אני סבור כי מתקיימות מספר נסיבות המצדיקות סטייה מסוימת מפסילת המינימום בת עשר השנים, ואסביר. ראשית, נהיגתו האחרונה של הנאשם בזמן פסילה הינה משנת 2019.

שנית, מניינה של הפסילה שתוטל בתיק זה יחל רק מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו הנוכחי (ר' ס' 42 (ג) (2) לפקודת התעבורה. נוכח העובדה שעל הנאשם יוטל עונש מאסר לתקופה של שנים הרי שגם אם תוטל על הנאשם תקופת פסילה קצרה מעשר שנים, הוא יהיה רשאי להוציא רישיון נהיגה בחלוף שנים רבות מהיום. שלישית, הנאשם נתון לכל הפחות בפסילה קודמת אחת שטרם הסתיימה, כך שהפסילה שתוטל בתיק הנוכחי תחל לא רק מסיום תקופת המאסר אלא גם במצטבר לכל פסילה אחרת בה הנאשם נתון. [[

בהתחשב בנסיבות הנ"ל ובעובדה שהנאשם יהיה רשאי לפעול להוצאת רישיון נהיגה רק בחלוף תקופה ארוכה ביותר (ולכך השלכה על רמת מסוכנותו מהטעם שהנאשם יהיה כבר באמצע שנות הארבעים לחייו), הרי שלא תהא לסטייה מדודה מפסילת המינימום כדי להוות פגיעה משמעותית, אם בכלל, באינטרס הציבורי.

בשולי הדברים אציין כי לא ברור מדוע לא הוטלה על הנאשם פסילת המינימום הנ"ל במסגרת אחד מגזרי הדין בשנים 2016, 2017 ו-2019, שאז אולי היה אולי מושג האפקט ההרתעתי הנדרש בשלב מוקדם בהרבה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

25. לקולה אני מביא בחשבון את: קבלת האחריות, הבעת החרטה, ההודאה בכתב האישום המתוקן, החיסכון בזמן שיפוטי (הגם שנשמעו חלק מעדי התביעה), נסיבותיו האישיות של הנאשם כעולה מטיעוני ההגנה, תקופת המעצר המשמעותית בה הנאשם נתון עד היום (כידוע תנאי המעצר קשים מתנאי מאסר), והשלכות המאסר על הנאשם ומשפחתו. כך גם תובא בחשבון העובדה שהנאשם השתלב בתכנית טיפולית במסגרת שב"ס, והעובדה שהוא משמש כתומך לעצור אחר.

26. לחומרה, אני מביא בחשבון את עברו הפלילי של הנאשם אשר כולל 9 הרשעות קודמות, בעבירות של פגיעה, תקיפה סתם, סמים, אימים, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, הפרת הוראה חוקית, גניבה ועוד. הנאשם ריצה בין היתר, מספר מאסרים בפועל, האחרון משנת 2022 למשך 18 חודשים. מדובר בעבר מכביד. בנוסף יינתן משקל לעברו התעבורתי של הנאשם כמפורט לעיל.

27. במכלול הנסיבות, אני סבור שנכון לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל המתקרב למרכזו של מתחם העונש ההולם.

28. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

אני גוזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 40 חודשים בניכוי ימי מעצרו מתאריך 21/4/23 ועד היום. אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירת נשק מסוג פשע ויורשע בגינה.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירת נשק מסוג עוון או עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה של נהיגה בזמן פסילה ויורשע בגינה. אני פוסל את הנאשם מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 7 שנים בפועל שמניינה יחל מיום שחרורו ממאסרו ובמצטבר לכל פסילה אחרת בה הנאשם נתון.

מוסברת לנאשם חובת הפקדת רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט ובהיעדר רישיון נהיגה תקף תצהיר ערוך כדין. כן מומלץ לנאשם לוודא קיומה של "הפקדה" בכל אחת ואחת מהפסילות שהוטלו עליו בעבר.

אני גוזר על הנאשם קנס כספי בסך 8,000 ₪ או 40 ימי מאסר. הקנס שהוטל על הנאשם ישולם עד ליום 10/2/25. תשומת לב הנאשם שיש לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מיום מתן גזר הדין וזאת באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות". מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *35592-***** (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו). במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום. ניתן היום, כ"ז תשרי תשפ"ה, 29 אוקטובר 2024, בנוכחות הצדדים.